

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în față: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Să ne europenizăm luptele politice, eliberând viața economică de sub influința lor. — Legea pentru administrarea portofoliului trecut dela Banca Națională la Stat. — Valoarea (importanța) vinculării unui libel de depunere. — Federalizarea economică a Statelor Europene. — *Cronica:* Noua lege bancară și trecerea la bilanțul aur. Bursa de mărfuri din Cluj. Un institut de credit financiar maghiar în Ardeal. O importantă hotărâre în materie de concordat. Scutirea de impozit mobilier. Numărul de acțiuni ce se pot negocia la București. Plata prestației pentru funcționari.

Să ne europenizăm luptele politice,
eliberând viața economică de sub influința lor.

Cine călătorește în străinătate constată, că urmele războiului pretutindeni au produs crize și suferințe nenumărate. Efectele rele au început însă să dispară pe tot locul, în măsura, în care munca constructivă și productivă și-a reluat ritmul. Celce trece frontiera, nu în goană după plăceri, ci pentru a scăpa pe câteva zile de grijile zilnice, sau pentru a-și cura oarecare boală, — involuntar face comparație între stările aflate în străinătate și cele lăsate acasă, trăgând concluzii, cari îi umplu sufletul de amărăciune și îngrijorări patriotice.

Noi, încă suferim de prea multe rele, a căror înlăturare numai de noi singuri depinde. Se zice, că răul economic, cel mai mare de care suferim, ar fi lipsa de capital, lipsa de numerar. Dacă acest lucru ar fi cu totul adevărat, ar însemna, ca să ne dăm în exploatare străină, — sau cum s'ar zice în termeni actuali, să „ne comercializăm” averile naționale; sub oricari condiții și atunci vor intra bani în țară și vom fi fericiți cu toții.

În afară de greutățile de tot soiul, ce le întâmpină unificările pe toate tere-

nele, și cari greutăți se repercutează asupra tuturor ramurilor de activitate, — mai este un rău social, de care suferim, este lipsa cultului muncii sistematice. La noi s'au intensificat numai luptele politice, unde — onoare excepțiilor — toți neisprăviții, obraznicii și cei ce încunjură munca serioasă, găsesc teren de validare.

Viața politică la noi, este cu totul denaturată. În afară de mentalitățile diferite ale cetățenilor proveniți din provinciile eliberate, introducerea sufragiului universal a produs perturbațiuni în plus, în desfășurarea vieții noastre politice. Vechile partide politice, uzate și urgisite, din pricina greșelilor din trecut, s'au pomenit cu totul nepregătite în fața schimbărilor produse. În credința, că ele și-au asigurat, prin experiențele făcute, drepturi, dacă nu de monopol, cel puțin de prioritate, — asupra vieții noastre politice, partidele mai mult ori mai puțin istorice, văzând că-și pierd terenul de sub picioare, au recurs la mijloace de luptă nepermise și ilioiale. Elementele „democrate”, văzându-și închis accesul la conducerea politicii, și simțindu-se desconsiderate de cele „istorice”, — sau considerat îndreptățite a recurge la toate mijloacele de luptă pentru a-și ajunge scopul, și la care le ajută sufragiul universal. Recurgând partidele la mijloace extreme, s'au intensificat luptele politice până la absurd, absorbind maximul de energii, și cutropind în mod sălbatec toate domeniile vieții noastre publice. Astfel interesele de partid au premers oricăror alte interese obștești, chiar și celor generale ale țării, — și ne-am pomenit deodată complect balcanizați.

Noi, nu facem politică. Obiectivitatea cere să recunoaştem, că dl Maniu a îndreptat mult, chiar foarte mult, — din aceste stări ruşinoase. Cu toate acestea trebuie să dăm perfectă dreptate marelui român N. Iorga, când reproşa partidelor politice, că nu au fost capabile de a subordona interesele lor, celor ale ţării, pentru a da acesteia Guvernul de concentrare, dorit de inimosul şi bunul nostru Suveran. Acel guvern trebuia să se facă, cu orice sacrificiu. Numai dacă s'ar fi dovedit incapabil de a lucra, să fi fost înlocuit cu unul de partid. Dela acel Guvern aşteptam noi inovaţiuni fecunde. Noi suntem mai optimişti şi credem, că în fiecare partid s'ar fi găsit elemente de bună credinţă, cu concursul cărora s'ar fi putut alcătui un Guvern omogen, — pe deasupra partidelor şi peste capetele tuturor personalităţilor intransigente. Acest lucru ar fi însemnat o schimbare a sistemului vechiu, când interesele de partid primau interesele ţării, şi ar fi fost în acelaş timp o încurajare pentru noul nostru Suveran, care trebuie ajutat în îndeplinirea tuturor gândurilor sale bune, ce le are, pentru patria noastră a tuturor, şi nu a partidelor.

Democraţii de lege nouă, cari practică politica după sistemele vechi, înglodăşi în minciuni convenţionale, — uită că acele sisteme vechi li compromit acţiunile şi contribuie la subminarea sistemului parlamentar. A prolunga sesiunile parlamentare cu săptămâna, pentru a aduce în ultima oră proiecte de legi cu camionul, a căror modificare cutare ministru „nu o admite“, ei ele trebuie votate nestudiate de parlamentari, ba de multe ori necitite, — nu sunt acte potrivite pentru ridicarea prestigiului Parlamentului, nici pentru întărirea sufragiului universal.

Cel puţin noi, cari muncim pe teren economic, nu suntem aderenţii nici a sistemului vechiu, nici a celui în vigoare. Partidele politice subordonează interesele economice ale ţării celor electorale ale lor proprii, iar noi suferim cu toţii, inclusiv membrii partidelor politice, cari practică politica în felul cunoscut.

Şi fiindcă Majestatea Sa Regele Carol al II-lea este doritor de a reforma viaţa politică şi de a reînvia ţara, cu tot felul de inovaţiuni potrivite timpurilor de azi şi reclamate de interesele superioare ale

ţării, — ne folosim de ocazie pentru a formula în principiu dezideratul schimbării sistemului electoral actual, cerând introducerea celui corporativ, care a dat atâtea rezultate bune în Italia. Să nu se mai trateze de noi fără noi, ci fiecare clasă socială, dar mai ales cele productive, — în măsura importanţei lor naţionale şi economice, — să aibă dreptul de a-şi apăra în mod eficace interesele, în cadrul intereselor superioare ale ţării. Sistemul actual obligă şi pe omul, care-i scârbă de luptele politice, să intre într'un partid politic, pentru cazul, că ar voi să-şi apere interesele profesionale, sau dacă crede, că-i în stare să aducă servicii colectivităţii. De ce acest sacrificiu?!

Cerem eliberarea vieţii economice a ţării de sub influinţa partidelor politice, căci numai atunci se va pune baza unei activităţi economice intense, numai atunci va putea fi vorba de prosperitate şi avânt, — altcum rămânem victimele ploşniţelor politice.

Un proverb german spune, că acela e Guvernul cel mai bun, care se face a deveni de prisos. Aceasta trebuie înţeles, că acel Guvern devine de prisos, care a îndreptat totul, ce a fost de îndreptat, şi nu i-a mai rămas nimic de făcut, încât cetăţenii sunt îndestuliţi.

Să ne dea Dumnezeu şi nouă un asemenea Guvern. Verax.

Legea pentru administrarea portofoliului

trecut dela Banca Naţională la Stat.

Camera a votat proiectul de lege pentru administrarea portofoliului de efecte trecute dela Banca Naţională la Stat, conform planului de stabilizare. Aceasta lege este adusă în urma convenţiunii împrumutului încheiat în vederea stabilizării şi e menită să salveze o serie de instituţii financiare, ajunse în dificultăţi din cauza crizei economice generale.

lată cuprinsul acestei legi:

Prin portofoliul de efecte cu o scadenţă prea îndepărtată se înţeleg efectele cari întrunesc toate prevederile statutare, afară de lichiditatea la termenul prevăzut de art. 24 din statutele Băncii Naţionale (art. 28 din vechile statute).

Pentru administrarea portofoliului de efecte cu scadenţa prea îndepărtată, trecute sau cari vor fi trecute de Banca Naţională, Statului, con-

form prevederilor planului de stabilizare dela cap. I, secțiunea II, punctul 2, și conform Convenției dintre Stat și Banca Națională din 7 Februarie 1929, secția III, art. 8, Ministerul Finanțelor și Banca Națională vor proceda precum se arată în dispozițiunile de mai jos.

Canțitatea efectelor răscumpărate

În urma propunerii Băncii Naționale Ministerul Finanțelor este autorizat să răscumpere efectele vizate de art. 1 și cari se găseau în portofoliul Băncii Naționale la data de 7 Februarie 1929, până la concurența sumei totale de Lei 3.350.885.742.

Ministerul Finanțelor este autorizat deasemenea să răscumpere, în urma avizului conform al Băncii Naționale, alte efecte scontate de aceasta, oricare ar fi data intrării lor în portofoliu, în vederea de a contribui la asanarea financiară și în măsura în care resursele prevăzute de programul de stabilizare vor întrece totalul de mai sus.

*

Drept contravaloare a portofoliului prevăzut mai sus la art. 3, Ministerul Finanțelor a vărsat Băncii Naționale, din împrumutul de stabilizare, suma de 10 milioane dolari, prevăzută în planul de stabilizare la cap. I, secțiunea II, punctul 2, litera a, și este autorizat a mai vărsa sumele prevăzute la acelaș capitol, litera b, adică beneficiul ce va rezulta din preschimbarea cu monedă metalică a unei părți din circulația biletelor de mică valoare, până la concurența sumei de 2.600 milioane Lei.

Banca Națională va administra, în numele și pentru contul Statului, efectele trecute în portofoliul acestuia, conform cu cap. I, secția II, paragraful 2, litera c, alin. 3, din programul de stabilizare și în baza art. 3 al acestei legi, pe măsură ce ele vor fi preluate de Stat și anume din momentul ce Statul va comunica expres Băncii Naționale adeziunea sa la propunerile făcute și va remite Băncii Naționale contravaloarea efectelor primite în portofoliul său.

Ministerul de Finanțe, cu avizul Băncii Naționale, este autorizat a fixa condițiunile de plată, garanție, termen și dobândă pentru fiecare efect,

Banca Națională va prezenta Ministerului Finanțelor, odată cu trecerea efectelor la Stat, un referat cu o situație generală detaliată asupra situațiunii financiare a întreprinderilor debitoare și a debitorilor.

Ministerul de Finanțe, cu avizul Băncii Naționale, va putea încheia orice convenție pe care o va crede utilă sau necesară pentru realizarea debitului datorat, luând orice garanții personale

sau reale, pentru ca realizarea lui să fie bine asigurată.

Banca Națională, cu ocazia prezentării situațiunii efectelor va arăta cari sunt posibilitățile de încasare prezente și viitoare asupra portofoliului trecut Statului, în cazul unei urmăriri sau lichidări și în cazul încheierii unei convențiuni.

Ministerul de Finanțe, cu avizul Băncii Naționale și cu avizul comisiunii prevăzute la art. 10, va propune Consiliului de Miniștri spre ratificare convențiile încheiate. Ele vor fi comunicate Băncii Naționale spre aplicare.

Comisarii guvernului.

În cazul când convențiile ar privi o întreprindere, la care Statul devine creditor pentru cel puțin trei pătrimi din totalul datorilor ei, Ministerul Finanțelor va putea numi un comisar al guvernului care va funcționa pe lângă consiliile și direcțiunea acelor întreprinderi și care va fi retribuit de acele întreprinderi.

Comisarii guvernului vor lua parte la toate comitetele de direcție și consiliile de administrație și vor avea dreptul de control asupra tuturor actelor băncii până la lichidarea convenției sau transacției. Comisarii vor ține Ministerul Finanțelor în curent cu mersul operațiunilor acestor instituțiuni, vor supraveghea întreaga lor administrație și conducere și vor avea dreptul de veto, cu autorizațiunea ministrului finanțelor, la realizarea acelor operațiuni, pe cari le vor crede nepotrivite bunului mers sau scopului acestor instituțiuni. Până la obținerea autorizației ministrului finanțelor, veto opus de comisarul guvernului va suspenda de drept orice deciziuni ale consiliului de administrație, comitetului de direcție sau ale direcțiunii.

Îndată ce Banca Națională, la cererea instituțiunilor de mai sus, va constata că situațiunea lor s'a consolidat, se va cere Ministerului Finanțelor încetarea funcționării comisarului guvernului pe lângă ele. Ministrul finanțelor, în baza constatării Băncii Naționale, va referi Consiliului de Miniștri și cu aprobarea acestuia va desființa postul de comisar al guvernului.

Se înființează o comisiune compusă din directorul contabilității generale și al finanțelor publice, comisarul guvernului pe lângă Banca Națională și președintele Camerei de comerț și industrie din București, cu scopul de a studia fiecare caz în parte și a referi ministrului finanțelor.

Această comisiune va funcționa pe lângă serviciul economiei financiare. Referentul Oficiului de studii însărcinat cu conducerea serviciului, va funcționa ca referent al acestei comisiuni.

Portofoliul va fi administrat de Banca Națională.

Banca Națională va administra acest portofoliu în numele ei personal ca și portofoliul său propriu și va avea, în raporturile cu statul rolul de mandatar legal.

Prin trecerea portofoliului de efecte, conform cu planul de stabilizare, Statul ia asupra sa toate drepturile proprii cambiale ce le avea Banca Națională și aceasta fără a fi nevoie de îndeplinirea vreunei formalități față de debitorii respectivi sau față de orice altă persoană, fizică sau morală, autoritate judecătorească sau administrativă.

Banca Națională va putea să intenteze, în numele și pentru contul Statului, orice acțiune, să exercite orice căi de atac, să ia orice măsuri de asigurare, să facă orice acte de urmărire sau executare și orice alte acte ar fi necesare până la efectivă încasare a creanței.

Portofoliul Băncilor Populare.

Portofoliul Băncilor Populare, Cooperativelor (azi Banca Centrală Cooperativă) și Creditul Industrial, prevăzute la cap. I, secțiunea II-a, paragraful 3, din programul de stabilizare, reprezentând contravaloarea sumei de 15 milioane dolari, vărsate de Stat Băncii Naționale, se exceptează de la dispozițiunile de mai sus.

Instituțiile prevăzute în acest articol vor fi obligate să ramburseze Statului acest portofoliu în condițiunile unei convențiuni ce ministrul finanțelor este autorizat să încheie cu ele și în care se vor fixa termenul de plată, dobânzile și amortizarea.

În cazul când instituțiunile de mai sus ar refuza aceste credite, convențiunea se consideră realizată fără somațiunea sau judecată și creanța Statului devine exigibilă.

Organul de legătură între Ministerul Finanțelor și Banca Națională, în toate chestiunile tratate în această lege, va fi comisarul guvernului de pe lângă Banca Națională.

Banca va administra acest portofoliu întocmai ca și portofoliul ei propriu; va încasa la scadență dobânzile și efectele pe baza convențiilor sau transacțiilor. Sumele încasate ca dobânzi se vor trece în contul prevăzut de Convenția între Statul Român și Banca Națională privitor la revizuirea Statutelor la art. 4, litera b și art. 8, litera b, aliniatul 2; iar sumele încasate din capital se vor trece în contul de investițiune al Regiei Autonome a Căilor Ferate Române, prevăzut în planul de stabilizare la capitolul III.

Banca Centrală Cooperativă și Creditul Industrial vor fi obligate chiar înăuntrul termenului convențiunii să primească în condițiuni egale cu acelea prevăzute în acea convențiune, creditele

corespunzătoare, ce s'ar putea găsi pe altă cale, pentru achitarea avansurilor făcute de Stat.

Pentru toate raporturile între Ministerul de Finanțe și Banca Națională unde prezenta lege nu dispune, se va aplica dreptul comun.

Valoarea (importanța) vînculării unui libel de depunere.

O interesantă deciziune judecătorească.

Însemnătatea vînculării unui libel de depunere, pentru depunător, o demonstrează clar un proces, care s'a desbătut în fața tuturor instanțelor (trei la număr), în Austria lată chestiunea care interesează:

„L.” a predat patronului său, unei firme „H”, un libel de depunere vînculat, drept cauțiune. Firma H. a predat libelul de depunere, în mod nepermis (fără a avea dreptul să facă aceasta) unui terțiu (I) pentru asigurarea unei cauțiuni în numerar a acestuia; anume, firma a fost afirmat, că ea ar fi depunătoarea (libelului de depunere vînculat). L (adevăratur depunător), după ce a aflat, că libelul său de depunere se află în posesiunea altuia, l-a pârât (acționat în judecată) pe terțul posesor pentru restituirea acestui libel.

Prima instanță a respins acțiunea.

Motivarea sentinței s'a făcut pe baza paragrafilor 367 și 456 ai codului civil (austriac). Conform acestor paragrafi, proprietarul unui lucru mobil străin, care a fost amanetat fără învoirea sa prealabilă, are dreptul să ceară restituirea acestuia, dar numai pe lângă presupunerea (supoziția), că posesorul lucrului nu l-a dobândit pe o cale, care nu-l mai obligă să-l restituie. Astfel de mijloace de dobândire, cari nu mai obligă la restituire, ar fi, bunăoară, cumpărarea lucrului la o licitație publică, sau de la un industriaș autorizat, sau contra arvună de la cineva, căruia posesorul adevărat (original) i l-a predat fie pentru întrebuințare, fie pentru păstrare, fie pentru alt scop anumit.

În cazul de față judecata a stabilit, că L. (adevăratur proprietar, depunător) a încredințat libelul său de depunere firmei H., iar noul posesor (I.) a primit acest libel de bună credință fiind, pentru asigurarea (garanția) unei cauțiuni în numerar.

După părerea primei instanțe, pârâțul, ca posesor cinstit al unui obiect ipototecat, este obligat să restituie acest obiect reclamantului, numai pe lângă asigurarea daunelor ce ar decurge din aceasta, din partea reclamantului.

A doua instanță a hotărât tocmai invers: ea a admis acțiunea.

Ca motivare pentru această a doua sentință se citează următoarele :

1. Se pune chestiunea dacă — peste tot — se poate dobândi dreptul la un libel de depunere, cu bună credință (dacă aceasta este suficient); chestiunea e controversată. Totuși hotărârea judecătorească nu depinde de rezolvarea acestei chestiuni, pentrucă

2. In cazul de față lipsesc *supozițiile dobândirii obiectului prin buna credință.*

Când i se predă cuiva, cu titlul de amanet, un libel de depunere clauzolat, atunci respectivul va avea să dovedească grija necesară și obișnuită în materie de afaceri, interesându-se despre conținutul (textul) vinculării, pentru a se edifica asupra competenței de a amaneta a predătorului (amanetatorului).

Și a treia instanță a confirmat sentința adusă de instanța a doua. Motivarea sentinței este următoarea :

Dat fiind faptul stabilit, că depunerea a fost făcută de către reclamant cu ajutorul mijloacelor sale proprii și pentru contul său, iar pe deasupra, că ea a fost vinculată, și, în baza acestei vinculări, nimeni nu avea dreptul să ridice această depunere fără iscălitura proprie a reclamantului, nu mai începe nici o îndoială, că numai el poate fi considerat ca creditor al băncii respective, unde s'a făcut depunerea, ca proprietar al depunerii, și, deci, ca proprietar și al libelului de depunere. Această stare de drept nu a putut-o modifica nici faptul, că reclamantul a predat libelul de depunere patronului său, cu scopul de a-i servi ca garanție la cauziunea cuvenită. Dispozițiunile legale privitoare la acțiuni nu pot fi luate în considerare, pentrucă libelele de depuneri vinculate nu aparțin categoriilor acestora. Deasemenea dispozițiunile codului civil în legătură cu dobândirea lucrurilor prin buna credință, nu pot avea aplicare aci. Căci obiectul amanetării, susținută din partea acuzatului, *nu este libelul de depunere însuș, care, în sine, este fără valoare, ci creanța la care se referă această amanetare.*

Un libel de depunere vinculat nu este un efect public (acțiune), el *nu încorporează creanța propriu zisă*, ci servește numai drept confirmare a depunerii efectuate, sau ca legitimație la ridicarea acestei depunerii. El este, prin urmare, un scris doveditor și legitimativ. Ca atare, un libel de depunere vinculat este numai un certificat de o valoare relativă (limitată), deoarece o ridicare de bani contra simplei prezentări a acestui libel nu este posibilă, câtă vreme îndeplinirea condițiilor prevăzute prin clauzula notată nu s'a făcut.

Vincularea are rostul să excludă posibilitatea, ce ar avea-o un terțiu de a ridica depunerea,

atunci când libelul de depunere ar fi ajuns în mod întâmplător, sau nepermis în mâna acestuia. Evidențierea împede a vinculării, făcută pe libelul de depunere prin cuvântul „Clauzolat“ și „Condițiunile de replătire notate“, este un indiciu pentru orice terță persoană, că la ridicarea depunerii nu este suficient numai posesiunea simplă a libelului. Această posesiune nu dă dreptul de a dispune asupra depunerii. Din această cauză, predarea unui astfel de libel de depunere vinculat, servind ca asigurare la o creanță, nu poate fi tălmăcită altfel de cum se explică predarea unei dovezi ca semn (probă) al îndatoririi (ipotecării, amanetării). Dacă libelul de depunere vinculat poate servi ca probă a amanetării, în cazul acesta însă nu poate fi vorba decât de amanetarea (ipotecarea) propriu zisă a creanței, nu și despre amanetarea libelului de depunere ca lucru corporal. Căci libelul de depunere vinculat, nu are valoare în sine și nu este destinat circulațiunii. El servește numai aceluia, care cunoaște conținutul vinculării și poate să îndeplinească și condițiunile prevăzute prin aceasta.

Dispozițiunile codului civil, privitoare la drepturile reale, nu pot avea aplicare asupra creanțelor, ci numai asupra obiectelor corporale de ipotecat, sau asupra scrisurilor, cari conțin (încorporează) un lucru incorporeal, un drept (sau cari sunt proprii de a încorpora un lucru incorporeal, un drept), sau dau dreptul la exercitarea acestora, sau cari conțin, peste tot, o valoare patrimonială, ca de exemplu hârtii de valoare sau hrisoave istorice de o valoare colecționară (valoare de muzeu).

Toate aceste presupuneri nu se potrivesc însă pentru libelul de depunere vinculat.

Dacă însă dispozițiunile precise ale codului civil nu pot avea aplicare în cazul de față, apoi dispozițiunile generale negreșit. Conform acestor regule generale nimeni nu poate transfera asupra altuia mai multe drepturi decât el însuși are. Procedura firmei H. de a amaneta libelul de depunere vinculat, depus de reclamant pentru asigurarea cauziunii, apare ca ilegală. Ea nu era în drept să facă aceasta. Ca urmare, reclamantul este îndreptățit să pretindă restituirea libelului de depunere din partea acuzatului.

(Spar und Renten Zeitung).

Federalizarea economică a Statelor Europene

de Dem. I. Georgeseu.

Bătrâna și mult încercata Europă, de mai bine de două decenii, se află într'o continuă fier-

bere și prefacere politică, socială și economică, fără să se poată stabili măcar astăzi un perfect acord între popoarele europene.

Această neînțelegere a statelor europene își are izvorul în tendința fiecărei națiuni de a da o cât mai mare expansiune supremației sale economice, robind alte popoare și subordonându-le popășirei sale.

Problemele de ordin economic, financiar etc. fiind foarte variate și greu de rezolvat în mod individual de fiecare țară în parte fără să aibă și concursul unei alte țări, a făcut ca statele europene să înțeleagă că discordia și separația între ele înseamnă un faliment general al Europei. Deaceia odată cu terminarea războiului mondial — care a sguudit din temelii întreaga viață politică și economică a tuturor statelor europene — națiunile par a merge pe un drum mai sigur, spre o înțelegere comună, cultivând ideea de pace și dezvoltarea raporturilor economice.

Intr'adevăr, la sfârșitul războiului mondial toate statele sufereau de aceeași maladie comună: ruină generală, stare economică dastroasă, moral scăzut, iar spiritele peste măsură de agitate.

În această turbure epocă trebuia găsită o soluție care să scoată din acest greu impas pe fiecare țară restabilind astfel echilibrul european de mai înainte.

Sforțările făcute de fiecare țară în parte s'au dovedit a fi insuficiente spre a da un rezultat strălucit și atunci s'a recurs la o înțelegere comună ca astfel ajutându-se în mod reciproc să ajungă la o refacere mai grabnică și eficaă.

Pentru ca acest deziderat să devie fapt îndeplinit, popoarele europene au format un consiliu suprem compus din delegații fiecărei națiuni, care avea să propue și să soluționeze problemele privitoare la nevoile fiecărei țări în cadrul unei atmosfere de pace și dreptate socială, înlăturându-se pe cât posibil discordiile cari separau până atunci națiunile.

Astfel s'a format „Liga Națiunilor“ care după o activitate de mai bine de zece ani a reușit să rezolve o mare parte din imperioasele și dificilele probleme produse de marele războiu mondial.

Această înaltă, utilă și supremă instituție care are menirea de a înfrăți toate popoarele și a le îndruma spre soluția cea mai favorabilă dezvoltării lor pe toate terenurile de activitate constructivă, se silește actulmente să determine în interesul păcii și buneii stări economice o înțelegere și mai strânsă între popoare.

Se vorbește de câțva timp de:

Federalizarea economică și morală a statelor europene.

Ideia federalizării statelor pentru înfăptuirea unei stări morale, economice și politice mai bune, deși pare nouă așa cum se lansează astăzi, este totuși veche, căci problema actuală a mai fost desbătută și de alte generații înaintea noastră, găsind-o necesară și s'au întocmit în acest sens de către doctrinariii epocilor respective mai multe sisteme de federațiune, care după cum știm nu s'au aplicat, având unic exemplul în Europa pe Elveția.

Problema a mai fost pusă în discuțiune sub diferite aspecte și denumiri ca: „Confederația Dunăreană“, „Pan-Europa“ și în cele din urmă chiar „Statele Unite ale Europei“. Deși ideea în sine a prezentat un deosebit interes pentru popoare, totuși a fost primită totdeauna cu mult scepticism din cauza piedicilor ce se ivesc în calea acestui sistem de federațiune.

Acest scepticism nu este nici astăzi înlăturat. Dar fără să vrem, în mod fatal trebuie să privim lucrurile sub alt aspect, căci în ordinea economică și financiară a statelor europene a intervenit, mai cu seamă în ultimul timp, o turburare, o robire economică produsă de Statele Unite ale Americii, care își plasează produsele sale pe piețele europene pe prețuri minime față de cele europene, grăbind astfel falimentul întregii economii europene.

În fața acestui pericol statele europene se văd chiar obligate a se uni spre a opune dârză rezistență inamicului transoceanic, lăsând la o parte ideile de imperialism nefast ale unora sau trufia altora.

Unirea economică a statelor europene prezintă o deosebită importanță din toate punctele de vedere și pentru toate popoarele din Europa, căci după cum vom vedea „Federațiunea europeană“ îmbrățișează tot complexul de raporturi cari existau până acum, dându-le însă un caracter internațional și deci o soluționare comună.

Nevoile statelor — în noua configurație europeană — au evoluat și nu se mai potrivesc cu cele de ieri; azi devenind din ce în ce mai imperioase și mai importante și a căror satisfacere nu mai poate depinde de un singur stat, ci aceste nevoi trebuie satisfăcute, de toate statele, căci toate au aproape aceleași interese comune.

Se urmărește o legătură cât mai strânsă între state în special pe tărâmul moral, economic, financiar, comunicațiuni și transit, muncă, igienă, cooperațiune intelectuală, raporturi interparlamentare, administrație, etc., asupra cărora să troneze ideea păcii universale. Atunci când popoarele vor avea aceleași interes, aceleași aspirațiuni, aceleași nevoi și vor fi legate între ele prin obligațiuni de respectare reciprocă a păcii,

ideia războiului va fi ea un vis urât de care nu va trebui să mai vorbim.

Strângerea relațiilor internaționale au fost desbătute chiar dela înființarea „Ligei Națiunilor” ținută la Geneva în ziua de 9 Septembrie 1919, la care au participat 27 de state europene membre ale Ligei și care în unanimitate au recunoscut ca o imperioasă nevoie creierea unei federalizări a statelor europene.

De curând domnul Briand a dat publicității documentul redactat de D-sa sub titlu de: „Memorandum asupra organizării unui regim de Uniune federală europeană, care cuprinde principiile generale cari vor sta la baza viitoarei așezări ale statelor europene federalizate, fiecare păstrându-și suveranitatea sa națională.

Câte un exemplar din acest document a fost trimis tuturor statelor europene membre ale Ligei, care urmează a da un răspuns până la 15 Iulie a. c. D-sa preconizează deocamdată o unire morală, economică, socială etc.; unire menită să mărească în special forța economică a Europei contra inamicului comun America.

Totuși tendința acestui sistem federal — după realizarea unirei economice, morale, sociale — ar fi și o unire politică, dar aceasta este foarte greu de realizat, căci ce convine unei țări nu convine alteia.

Italia prin exponentul său cel mai reprezentativ, Dl. Mussolini — imperialist „sui generis” cu tendințe de expansiune teritorială spre a da o mai mare vitalitate poporului italian azi comprimat în teritoriul devenit mic față de enorma populație, — nu acordă nici o însemnătate „Ligei Națiunilor” care desigur este împotriva tendințelor războinice și revizuirilor tratatelor existente.

D-sa afirmă că discursurile diplomaților sunt frumoase, însă mai frumoase sunt tunurile, puștile, vasele de războiu, aeroplanele și alte instrumente de acest fel care pot procura Italiei supremația dorită.

Germania din contră, a primit cu bucurie acest apel de federalizare europeană, căci speră bazată fiind pe puternica sa organizare economică să-și recapete în noul cadru politic situația antebelică, iar cu timpul formarea unui puternic imperialism german care să cuprindă și pe celelalte țări sub egida sa.

Deci și Germania urmărește cam aceeași politică imperialistă ca și Italia, însă sub o formă nouă și deglizată.

Rusia deasemenea nu vede cu ochi buni noua formație care ar urma să se înființeze și astfel va fi și ea un puternic obstacol în calea înființării federațiunii.

Dealtfel repetatele manevre navale pe cari Rusia Sovietelor le-a efectuat de curând aducând

mai multe vase de războiu în Marea Neagră, întărind flota, s'au făcut desigur cu văditul scop de a ataca la nevoie pe popoarele de alt crez politic ea al ei.

Un alt mare obstacol și unul din cele mai importante îl constituie și Marea Britanie care deasemeni nu poate vedea înfăptuindu-se această uniune a statelor europene, care periclitează interesele sale proprii.

Acest lucru s'a dovedit nu odată, ei de atâtea ori, iar fapte concludente vin de sprijinesc această afirmație. Astfel, de câte ori a avut ocazia nu s'a dat în lături de a sprijini în revendicările sale pe fosta sa rivală Germania, pe care dorește să o vadă o puternică armă îndreptată contra Franței de care se teme.

În concluzie cam acestea ar fi principalele obstacole ce stau în calea înfăptuirii federalizării.

Totuș având în vedere marele scop de asanare morală, economică, socială etc. al Europei și după felul cum dl Briand s'a achitat de nobila sa însărcinare elaborând un așa de interesant proiect, care nu conține decât viață economică intensă și independentă și principii de pace durabilă, incontestabil că urmează să îmbrăcăm neîntârziat haina optimismului pur și să sprijinim cu căldură înfăptuirea idealului bătrânei Europe postbelice.

Reușita depline desigur de ecoul pe care proiectul d-lui Briand îl va avea în fața popoarelor Europene. Mai mult dl Briand dorește ca Federația să lucreze sub controlul și de comun acord cu Liga Națiunilor, deci să fie în asentimentul tuturor statelor membre ale reuniunii europene dela Geneva.

Așa cum este întocmit „Memorandumul d-lui Briand, adevărat deocamdată o unire morală, economică, socială, intelectuală etc. nu constituie o utopie după cum afirmă aceia, cari se împotrivesc formării federației, ci o mare necesitate simțită de întreaga Europă.

Unirea politică se va înființa numai dacă va fi nevoie și numai după ce popoarele se vor convinge de foloasele pe care le vor avea din unirea economică, morală, socială intelectuală etc.

Diitorul ne va rezerva surprizele sale.

Cuvântul de ordine în actuala stare politică și economică a Europei este „Unirea pentru a trăi și a propăși în interesul comun. Niciodată dictonul că „Unirea face puterea”, nu a fost mai propriu ca acum. „Federalizarea Statelor Europene” va aduce Europei întregi pacea mult dorită, iar vjetei economice internaționale o reală îmbunătățire.

(Economia Națională). Dem. I. Georgescu.

CRONICA.

Noua lege bancară și trecerea la bilanțul aur. Ministrul de finanțe, precum se anunță din capitală, pregătește o nouă lege bancară; asemenea este în lucrare un proiect de lege pentru reglementarea depozitelor spre fructificare.

În fine se lucrează și la legea trecerii la bilanțul aur.

Toate trei proiectele de legi urmează să fie prezentate Parlamentului în sesiunea de toamnă.

*

Bursa de mărfuri din Cluj se va deschide la 14 Iulie a. c.

*

Un institut de credit funciar maghiar în Ardeal. Cluj. — Comitetul încredințat de partidul maghiar cu organizarea unei bănci de credit funciar a ținut Marți, o ședință, sub prezidenția dlui Elemér Gyárfás, președintele Sindicatului băncilor maghiare.

Dl Gyárfás a făcut o expunere asupra stadiului în care se află lucrările de organizare a institutului funciar maghiar și asupra consfătuirilor, ce le-a avut cu diferiți fruntași ai vieții economice din Ardeal și Banat în această privință.

Dl Gyárfás a arătat apoi că institutul își va putea începe activitatea cel mai târziu la începutul anului viitor.

*

O importantă hotărâre în materie de concordat. Tribunalul comercial, având să se pronunțe asupra admiterii în principiu a unui concordat, respinsese cererea, pe motiv că debitorul comerciant, deși acesta are calitatea de comerciant de mai bine de 3 ani (deci îndeplinește condiția aceasta a legii concordatului) — totuși se constată că exercită și o ramură de comerț, ce nu figura în firma comercială înscrisă.

Curtea de Apel București S. II, în urma apelului comerciantului, judecând chestiunea a făcut divergență. A urmat o a doua judecată în completul de cinci membri. După deliberare de o săptămână, Curtea s'a rostit, în sensul că condiția legii concordatului este împlinită dacă firma și exercițiul comerțului au o vechime de cel puțin 3 ani, indiferent de faptul că în decursul acestui timp, debitorul s'a apucat să exercite și alte negoțuri decât cele menționate în firma înscrisă, (negoțuri pe cari a neglijat să le menționeze ulterior în registrul firmelor); că deci lipsa mențiunii acestor noi ramuri de negoț, nu constituie o piedecă din punct de vedere formal, de a o cere concordatul.

În consecință Curtea a admis, în principiu, concordatul — și a dispus restituirea dosarului către tribunal, spre a se proceda la formalitățile concordatului.

*

Scutirea de impozit mobilier. Ministerul de finanțe a dispus ca băncile din țară și instituțiile similare să nu fie supuse formalităților obișnuite prevăzute de adaosul la paragraful 51 din instrucțiuni, pentru a obține scutirea de impozit mobilier a dobânzilor până la 10 la sută, inclusiv comisionul, plătite la împrumuturile contractate în străinătate, în valută străină.

Ele vor trebui însă să dea la închiderea soldurilor semestriale o declarație însoțită de un tablou, în care să arate valoarea creditelor utilizate în cursul semestrului expirat, precum și dobânzile plătite sau creditate, urmând ca cele ce depășesc cota de 10 la sută, inclusiv comisionul, să fie supuse impozitului mobilier.

Această declarație se va depune ministerului în termen de două luni, dela închiderea soldurilor, adică pentru soldul de 30 Iunie, până la 31 August, iar soldul 31 Decembrie până la 28 Februarie următor.

*

Numărul de acțiuni ce se pot negocia la București. Comitetul Bursei a hotărât ca numărul de acțiuni, ce se negociază printr'o strigare și cari pot forma un curs în cotă, se stabilește, până la nouă dispozițiuni, astfel :

5	acțiuni al căror curs trece de 3000 Lei.
10	" " " " este între 1000—2990 Lei.
20	" " " " " " " 500—999 "
30	" " " " " " " 300—400 "
50	" " " " " " " sub 300 "

*

Plata prestației pentru funcționari. Conform legii drumurilor, funcționarii publici, particulari și pensionarii urmează a plăti (în locul vechei prestații) o cotă adițională de 0,50 Lei la sută, socotită la salariul net lunar pentru toate județele din țară, afară de Ilfov, Prahova, Caraș și Timiș-Torontal, la care cota este de 0,30 Lei la sută și Severin cu cota de 0,25 la sută.

Această cotă urmează a se încasa cu începere dela 1 Iulie 1930.

Toți cei ce plătesc salarii, vor avea grije ca începând cu statele pe luna Iulie curent să treacă într'o rubrică separată, aceste cote care urmează a se face venit pe seama bugetului județului.

Sunt scutiți de această dare, invalizii, văduvele și orfanii de războiu pe baza dovezilor ce vor aduce.